

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	5719203085
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5719203085.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: GRYF reklamné štúdio, s. r. o., so sídlom Pažite 56, Žilina-Bytčica, IČO: 45 939 187, právne zastúpeného: Mgr. Michal Kurnota, advokát, so sídlom Páľovská 400/5, Žaškov, proti žalovaným: 1/ W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XXX, 2/ Mgr. D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 24C/44/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 12. mája 2022, sp. zn. 11Co/30/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 07. marca 2022, č. k. 24C/44/2019 - 934 zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť vypratať nehnuteľnosti. V danej veci podal žalobca zároveň žalobu vo veci samej, ktorou sa domáhal vypratania predmetných nehnuteľností. Konanie o tejto žalobe bolo prerušené pre konanie o určenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. V oboch týchto konaniach sa podľa súdu prvej inštancie už koná vo veci samej a po riadnom dokazovaní bude rozhodnuté o povinnosti žalovaných vypratať predmetné nehnuteľnosti po predchádzajúcom vyriešení predbežnej otázky o vlastníctve k nim. Súd prvej inštancie mal za to, že nevyhnutnosť vykonať vo veci dokazovanie a rozhodnúť nemožno obchádzať nariadením neodkladného opatrenia. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplývalo, že hlavným dôvodom jeho podania bola dĺžka konania o určenie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam a nedôvodné úkony žalovaných v jeho rámci. Prípadné nedostatky v uvedenom konaní, v ktorom podľa názoru žalobcu nie sú dané podmienky na súdnu ochranu zneužívaných práv žalovanej 1/, bolo možné a potrebné odstrániť procesným postupom v ňom, nie prostredníctvom neodkladného opatrenia v inom konaní.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 12. mája 2022, sp. zn. 11Co/30/2022 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol, pričom dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nevyhnutnosť vykonať vo veci dokazovanie a rozhodnúť nemožno obchádzať nariadením neodkladného opatrenia.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žiadal, aby najvyšší súd zrušil napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1 Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ videl v tom, že súdy nijako neskúmali do akej miery bolo zasahované do práva žalobcu ani rozsah, ako dlho tento zásah trvá. Tvrdil, že pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia by súčasťou odôvodnenia malo byť podrobné opísanie skutočností, ktoré súdy považovali za dôležité, avšak nič také nebolo súčasťou ani jedného rozhodnutia v základnom konaní. Obidva súdy sa podľa dovolateľa uspokojili s tým, že vec má byť rozhodnutá na základe žaloby a že samotné narastanie bezdôvodného obohatenia nestačí na nariadenie neodkladného opatrenia.

3.2 Nesprávne právne posúdenie dovolateľ videl pri riešení otázok : „1. Je pokračujúce narastanie bezdôvodného obohatenia skutočnosťou odôvodňujúcou potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi osobou, ktorá osvedčila svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti a osobou, ktorá túto nehnuteľnosť užíva bez právneho titulu prostredníctvom neodkladného opatrenia, predmetom ktorého bude uloženie povinnosti osobe, ktorá nehnuteľnosť užíva bez právneho titulu vypratať predmetnú nehnuteľnosť?“ 2. „Vylučuje samostatná existencia právoplatne neskončeného súdneho konania o vypratanie nehnuteľnosti alebo existencia právoplatne neskončeného súdneho konania o určenie vlastníckeho práva existenciu potreby bezodkladne upraviť pomery prostredníctvom neodkladného opatrenia, predmetom ktorého bude uloženie povinnosti vypratať príslušnú nehnuteľnosť?“ Dovolateľ mal za to, že pokračujúce narastanie bezdôvodného obohatenia už samo o sebe odôvodňuje potrebu neodkladnej úpravy pomerov a existencia právoplatne neskončených konaní o vypratanie nehnuteľností a o určenie vlastníckeho práva nevylučuje existenciu potreby bezodkladne upraviť pomery. Dovolateľ vychádzal z toho, že vlastnícke právo je právom absolútnym, ktoré pôsobí voči všetkým, pričom každý je povinný toto právo rešpektovať. Podľa jeho názoru bol dôvod daný na to, aby súdy v základnom konaní chránili jeho vlastnícke právo, a to aj prostredníctvom neodkladného opatrenia.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

6. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedenej v § 420 písm. a) až f) CSP. Najvyšší súd SR v rozhodnutí, sp.zn. 3Cdo/236/2016, publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017, uviedol, že „základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420

písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.“

7. V danom prípade ide o zamietnutie neodkladného opatrenia v priebehu konania vo veci samej. Nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V dovolacom konaní sa uplatňuje princíp subsidiarity, ktorý v zásade vyžaduje, aby ohľadne skutočností, ktoré sú predmetom na vydanie neodkladného opatrenia neprebiehala živé konanie pred skutkovým súdom, ktorý v tejto veci vykonáva dokazovanie.

8. Z judikatúry najvyššieho súdu (R 21/2018 a R 76/2018) vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“ a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP, je také, ktoré konzumuje vec samú. Ide o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, že budú po ich vydaní dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

9. Dovolací súd v zmysle uvedeného skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v prejednávanej veci je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná.

10. Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

11. Podľa § 357 písm. d) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

12. Napadnutým rozhodnutím odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcu proti uzneseniu podľa § 357 písm. d) CSP.

13. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním žalobcu nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, dovolanie podané žalobcom proti tomuto rozhodnutiu nie je podľa § 420 písm. f) CSP procesne prípustné a zároveň prípustnosť dovolania žalobcu proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, ktorú vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, je vylúčená podľa § 421 ods. 2 CSP, keďže v prejednávanej veci dovolateľ napadol uznesenie odvolacieho súdu, ktorým tento rozhodol o jeho odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Z tohto dôvodu dovolací súd bez toho, aby uskutočnil dovolací meritórny prieskum, dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.